

Edukacja IPN

<https://edukacja.ipn.gov.pl/edu/oben/lodz/wystawy-w-regionie/wystawy-do-wypozyczenia/167213,Prezentacja-wystawy-Stanislaw-Sojczyński-1910-1947-nauczyciel-zolnierz-konspirat.html>

27.04.2024, 20:03

Prezentacja wystawy „Stanisław Sojczyński (1910-1947) - nauczyciel, żołnierz, konspirator” - Radomsko, 15 czerwca - 20 lipca 2022

15 czerwca 2022 wystawa plenerowa przygotowana w Oddziałowym Biurze Edukacji Narodowej IPN w Łodzi stała się elementem uroczystości poświęconej Stanisławowi Sojczyńskiemu „Warszycowi”, którego imię nadano tego dnia pociągowi Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej.

Ekspozycja stała przed gmachem Muzeum Regionalnego im. Stanisława Sankowskiego przy ul. Narutowicza 1 w Radomsku, gdzie dawniej znajdował się ratusz, a na jego tyłach w latach 40. XX w. kolejno więzienie gestapo, a następnie areszt PUBP w Radomsku. Dostępna będzie w tym miejscu dla mieszkańców miasta do 20 lipca 2022 r.

Autorem wystawy jest Artur Ossowski, naczelnik Oddziałowego Biura Edukacji Narodowej IPN w Łodzi. Grafika ekspozycji wykorzystana została do stworzenia rysunków na pociągu ŁKA „Warszyc”.

Uroczysta premiera pociągu wraz z nadaniem mu imienia Bohatera związana jest z 75. rocznicą zamordowania Stanisława Sojczyńskiego „Warszyca”, uczestnika wojny obronnej Polski w 1939 r., zastępcy komendanta Obwodu Radomsko Armii Krajowej i szefa tamtejszego Kedywu, twórcy niepodległościowej organizacji Konspiracyjne Wojsko Polskie, rozstrzelanego wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Łodzi 19 lutego 1947 r.

Poprzez wielkoformatowe rysunki zdobiące boki pociągu ŁKA przypomniane zostały dwa najważniejsze wydarzenia z życia bohatera, czyli walka w szeregach Armii Krajowej oraz działania w ramach antykomunistycznej organizacji i kontynuowanie oporu po 1945 r. Na bokach wagonów zaprezentowano sceny batalistyczne upamiętniające akcję przeprowadzoną w nocy z 7 na 8 sierpnia 1943 r., gdy akowski oddział partyzancki pod dowództwem por. Stanisława Sojczyńskiego „Zbigniewa” uratował z niemieckiego więzienia w Radomsku Polaków i Żydów oraz wydarzenia z 19 na 20 kwietnia 1946 r., gdy podkomendni „Warszyca” wkroczyli do Radomska i z tamtejszego aresztu Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego uwolnili kilkudziesięciu przetrzymywanych żołnierzy Konspiracyjnego Wojska Polskiego. Obydwa wydarzenia łączy Radomsko, będące w okresie II wojny światowej ważnym ośrodkiem oporu w ramach Polskiego Państwa Podziemnego oraz miejscem powstania i funkcjonowania największej antykomunistycznej organizacji w Łódzkiem – Konspiracyjnego Wojska Polskiego.

W wydarzeniu udział wzięli dr hab. Karol Polejowski, zastępca prezesa IPN, Grzegorz Schreiber, marszałek województwa łódzkiego oraz dr hab. Dariusz Rogut, dyrektor Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Łodzi, a także – rodzina Bohatera, syn, wnuk, prawnuk i praprawnuki Stanisława Sojczyńskiego.

Prezentacjom towarzyszyło seminarium popularnonaukowe, podczas którego wystąpili dr hab. Dariusz Rogut (*Sowieci w Polsce – wyzwolenie przez zniewolenie*), dr Tomasz Toborek (*Kpt. Stanisław Sojczyński „Warszyc” i I Komenda Konspiracyjnego Wojska Polskiego*) oraz Paweł Wąs (*Działalność II i*

III Komendy Konspiracyjnego Wojska Polskiego 1946–1954).

fot. Marzena Kumosińska, Jacek Trajdos

[Klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych w związku z uczestnictwem w wydarzeniu organizowanym przez Instytut Pamięi Narodowej](#)

Grzegorz Sojczyński,
prawnik „Warszyca”. fot.
Jacek Trajdos

Fot. Jacek Trajdos

Fot. Jacek Trajdos

Fot. Jacek Trajdos

Fot. Jacek Trajdos

Fot. Jacek Trajdos

Fot. Marzena Kumosińska

Fot. Marzena Kumosińska

Fot. Marzena Kumosińska

Fot. Marzena Kumosińska

Fot. Marzena Kumosińska

Dr hab. Karol Polejowski,
wiceprezes IPN. Fot.
Marzena Kumosińska

Fot. Marzena Kumosińska

Dr hab. Dariusz Rogut,
dyrektor Oddziału IPN w
Łodzi. Fot. Marzena
Kumosińska

Artur Ossowski, naczelnik
OBEN IPN w Łodzi, autor
wystawy. Fot. Marzena
Kumosińska

Fot. Marzena Kumosińska

Fot. Marzena Kumosińska

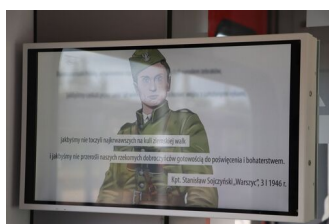
Fot. Marzena Kumosińska

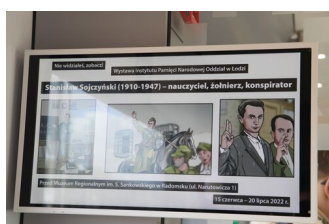
Fot. Marzena Kumosińska

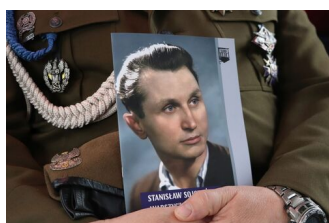
Fot. Marzena Kumosińska

Fot. Jacek Trajdos

Fot. Jacek Trajdos

Fot. Jacek Trajdos

Fot. Jacek Trajdos

Fot. Jacek Trajdos

Fot. Jacek Trajdos

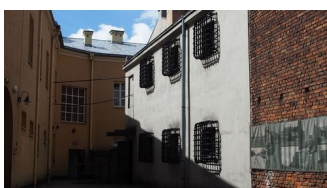
Wystąpienie dr. hab.
Dariusza Roguta, dyrektora
Oddziału IPN w Łodzi. Fot.
Marzena Kumosińska

Wystąpienie dr. Tomasz
Toborka, pracownika OBBH
IPN w Łodzi. Fot. Marzena
Kumosińska

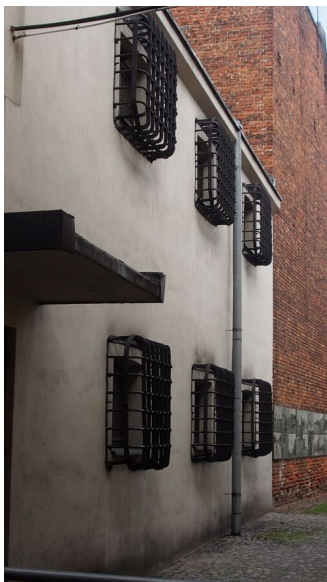
Wystąpienie Pawła Wąsa,
pracownika OBBH IPN w
Łodzi. Fot. Jacek Trajdos

Dawny areszt/więzienie w
Radomsku. Fot. Marzena
Kumosińska

Fot. Marzena Kumosińska

Fot. Marzena Kumosińska

Pliki do pobrania

[Wystawa „Stanisław Sojczyński \(1910-1947\) – nauczyciel, żołnierz, konspirator” \(pdf\) \(pdf, 23.32 MB\)](#)
[22.06.2022 10:36](#)

STANISŁAW SOJCZYŃSKI (1910-1947) NAUCZYCIEL, ŻOŁNIERZ, KONSPIRATOR

1

POR. STANISŁAW SOJCZYŃSKI „ZBIGNIEW” - DOWÓDCA BATALIONU „RYŚ”
W 27. PUŁKU PIECHOTY ARMII KRAJOWEJ.

zdjęcie zajawkowe

DAROWANO NAM POLSKĘ, USTANOWIŁO RZĄDY NAD NIĄ, JAKBYŚMY BYLI NARODEM ŻEBRAKÓW, JAKBYŚMY
CZEKALI PRZEZ SZESĆ LAT WIELKICH ZMAGAŃ NA KONIEC WOJNY Z ZAŁOŻONYMI REKAMI, JAKBYŚMY NIE TOCZYLI
NAJKRWAWSZYCH NA KULI ZIEMSKIEJ WALK I JAKBYŚMY NIE PRZEROŚLI NASZYCH RZĘKOMYCH DOBRODCZYŃCÓW
GOTOWOŚCIĄ DO POŚWIĘCENIA I BOHATERSTWEM.

KPT. STANISŁAW SOJCZYŃSKI „WARSZYC”, 3 STYCZNIA 1946 R.

Autor wystawy: Artur Ossowski

Na wystawie, oprócz pokolorowanych zdjęć archiwalnych, wykorzystano rysunki i informacje z kalendarza na 2022 r. Stanisław Sojczyński „Warszyca”, autorstwa Pawła Kowalskiego i dr Aleksandry Rybińskiej-Bieleckiej. Zachowując ścisłą koncepcję artystyczną, dodano do wyżej wymienionych materiałów ikonograficznych kolejne rysunki z życia bohatera lub osób z nim związanych.

Autor rysunków w kalendarzu na 2022 r. Stanisław Sojczyński „Warszyca” i rysunków do wystawy: Tomasz Wilczkiewicz

Autor koncepcji kolorystycznej archiwalnych zdjęć: Mikołaj Koczmarek

Recenzent naukowy: dr Tomasz Toborek

Recenzent plastyczny: Magdalena Ślądcka
bóbr 2022 r.

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

Oddział w Łodzi

Opcje strony